د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ

مينه او دوستی- صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د وېناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!

دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.

اما د الفت وینا!

دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پروړښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنې ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډېرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رنګ ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً بې اغیزه څو چنده کېږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دي کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک	مخ
شاعر	1
ښکلا اوهنر	1
دصلح نړۍ	3
مینه اودوستی	5
صلح کل	7
ابتکار	7
ژوند	8
دمونږ دسفریوه خاطره	9
دهقانی	10
دوطن محبت	11
دوطن پالنه	12
ګرانه وطنه!	13
دوطن خاوره	15
سپین غر	16
په باغ کښې	18
آزادي	20
دزړه شکوه	21
دژوند ډیوه	21
پسرلی راغلی	23
دبهارفیض	24
دخزان سندره	25
دمني خاطره	26
په وربل باندې ګرد	27
دحسن جلوه	28
ملت اومملکت	28
لوی افتخار	30
ویده ګوجر	32
ناڅاپي کاڼی	33
تنګی اوریا	37
عاقبت	38
زما حال	39
دامیدرڼا	40
لمره!	40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه 42
دافغان ترانه 43
ديووالی ترانه 45
دمعارف ترانه 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم 60
غريب ماشوم 61
خوارحسن 62
همدردي 63
حسن اونظر 64
بېای 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې 67
په ليلی پسې ځم 69
خومره به ښه وی 69
څه يم 71
زما ګناه 71
زما خوب 72
انسان 73
څه جوړشوه؟ 75
عدالت 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه 79
خاورې اوګردونه 79
علم اوپوهه 82
سرېتوب 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي.. 84
دروح اطمينان 84
صبر.. 84
ددنيا قانون.. 85
يوسف اوزليخا.. 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.. 86
بې خبري.. 87
علت اوسبب.. 87
دهقانه 88
شعر 88
مات کودړی 88
خوشحالي 89
تور او سپين.. 89
شعراو حكمت.. 91
سپين او تور ديوان.. 91
حقيقت.. 92
ثواب 93
دشاعرشعار.. 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښې.. أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غونډې ګل پرستي
دعشق اوربانډې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښایست بت ته سرټېټوي

له هرقیده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني   سرکښې فکراوخیال جهاني

نه یې یارچېرې شته نه ربار   خو آرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکي اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسردنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي

پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوي ځای که مسجد که کلیسا وي

ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي

نندارو اوتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلی په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي

په سپین مخ چې توري زلفې راخوري شي

دښایست دډیوي لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
ثه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زیباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینو زړونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي یوله بله محبت وي
وررولی صلح صفاوي ښه نیت وي
مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي تویربېځ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغوروي
شرمنده ذلیل سرتیټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جـــــــګ شـــــــي هرچيرتـــــــــه دصـــــــلح بيرغونـــــــه
شـــــــــــي پــــــــه ســـــــــمه لارروان سياســــــــــتونه
دانســـــان زړګـــــى لـــــه جنـــــګ اوجګـــــړي تورشـــــي
تـــــوره ماتـــــه شـــــي اوجوړورنـــــه څـــــه نورشـــــي
خولـــــــــه نـــــــــه وي علامـــــــــه دخجالـــــــــت
پـــــه خـــــــدمت خـــــــولي کېـــــــدل وي شـــــــرافت
يولـــــــــه بلـــــــــه محبـــــــــت مهربـــــــــاني وي
د „الفـــــــــــت" هيلـــــــــه اوفکـــــــــر جهـــــــــاني وي
زه لـــــه تـــــاځني ځـــــاريږم تـــــه لـــــه مانـــــه
کـــــه جـــــداهم وي زمـــــاآيين لـــــه تانـــــه

مينه اودوستي

مينـــــــــه ګلزارتـــــــــه بلـــــــــبلان راولـــــــــي
بلوډيووتـــــــــــه پتنګـــــــــــان راولـــــــــــي
شـــــــاه دګـــــــدازره تـــــــه نـــــــژدي کانـــــــدي
دخوارجـــــــــونګړي تـــــــــه ســـــــــلطان راولـــــــــي
کـــــه يوپـــــه ځمکـــــه بـــــل اســـــمان کښـــــي اوســـــي
ځمکـــــــي تـــــــه ســـــــتوری داســـــــمان راولـــــــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګښې مې نیسي
مینه په مابانډې پېرېان راولي

ګوره په سپین مخ بانډې توري زلفې
توره شپه څنګه مهرويان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي
خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواو بې وزلو دوستي
سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي
صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتورو سپین اوسره دوستۍ خاطرته
سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګوري
درته دګډ ژوندشاهدان راولي

صلح کل

له واړه ګوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسېږه
له دي تيټې هواپورته له طيران سره اشناشه
دزمان مکان په قيدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندي فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهني آزادي غواړي له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دريدلی يې سرکوزی
ځان دي نه دی پيژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندي نسکوريې
بې ايمانه راته ښکاري له ايمان سره اشناشه
چې سړی هرځومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداي شان سره اشناشه
دجهان تاريخ ته حيرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ يومٍ هُوَفي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دي کار دی په خوروترخوژوندی يې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

يوچين کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خرېدار دی

دیارغیږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضيقه کښې خوښ دلدار دی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په رياضت دی
عيش عشرت څخه بېزاره پرهېزګار دی

مجاهددحق دلارې چې هرڅوک وي
دخليل په شانې خوښ په سره انګار دی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخوار دی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مين ګوره! خوښ په تنګ خوله ديار دی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې اره کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مينه
زړه له ژونده نه توريږي که ژوندون توري تياره کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه يم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشاره کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمينه راسره ده
همدغه مينه په زړه کښې راپيدابنې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه ناره کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چرې راته تېرې کا
ژوندچي هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چي ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چي پېدانشي باداران به بیچارې کا

دمونښن دسفریوه خاطره

دلته به ل رسم و رواج بلـه دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غیږکښې نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرترانې
بې ربیاره وصالونه شامدام دي
نشته کوډې نه تعویذنه شکرانې
که په ګل پورې سینه مړې بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني څومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی

لري مېږي اوپسونه   ښنه پټې اوشنه باغونه

همېشه په ښوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو   وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداکړي   داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان   کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان   په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي   که دګلونښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده   که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی   دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر   داښايسته ښکلی زيور

ددهقان دکارحاصل دی   پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تنګاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم
دوطن دشرف سپريم نه وېرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم
داخوړې، غوړې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم
کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم
يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلې شی به ولې کم خورم
دوطن داعتلاترې يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم
زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نو به هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولو دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپیټۍ
وبه نه شیندې خوره مېوه هرلورته

که دباد پشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوروړته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی بې حرکت کېږه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پۍ دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښی په دې تې درسره خوله ده
هغه خوراو وروګنه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردې خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زره ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې
وردستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالي تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازېرولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن وروڼوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته

څوک تېنګېدی شي زموڼږه زورته

موڼږ دي مات کړي دېرقوتونه

موڼږ لاندې کړي دېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی دیووطن يو

فخرموېودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه تۀ ول قربانیږو
ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپیروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانديلهتوروخاوروزرجوړیږي
دکاریګردلاس تڼاکونهګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا
څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړی زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي بې دپردیوبلبل

هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرڅپله صحراوګورو

خلق غرونه کینې پکښې راز راز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پیداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي

ځمکه که کینې نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولــه وسپنې فولاد اوماشینونه جوړکړه

مونږ تري ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپین غر

چاویل چې کوه قاف نه   هغه خوا یوه کلا ده

ښاپیریان پکښې اوسیږي   پکښې بل شانته هوا ده

پیره داریې یوسپین دیودی   ورنه ویره د هر چا ده

څوک پردی نشي ورتللی لاریې سخته ده بیشانه

داقصه مې اوریدلی په یووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپين ديو   داسپين غردی ننګرهارکښې

دخيبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل ځوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمريوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې بې تل ګرځي سپين بازان کوي ځارونه

ښايسته له هروطنه   اوله هرملکه زيبادی

تورښترې توري زلفې   تک سپين مخ يې دلېلادی

سپين سپيڅلی ښکاره کيږي   ته به وايې سپين سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحرېي له کنډوه نمراخيژي له آسمانه

پاس دغره په سرځليږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آيينه دپرښتوده

تکه سپينه رڼا بريښي   درحمت دنوروشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وريدلی په دې ځای سپيڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګيږي

درنوستوروډيوې دي   پکښې هره شپه بليږي

له صيادوه ويره نشته   زرکې خاندي هوسيږي

دپښتون لويه ځانګوده کانوګټونه تياره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هــــرې خواتــــه يـــې بهيـــرې جړوبـــــــــــى اوابشــــــــــارونه
دشـــــــــــرابو اوعســــــــــــلو پکښــــــې شـــــته دي ډک رودونـــــه
ښـــــه لمـــــن لــــرې سرســـــبزه پکښــــې مېشــــــت دي ولســـــــونه

ښايســـته ښــې منظــرې دي ښــــتانه يـــې ننــدارې كــړي
دســـپين غــره تــورې لښــكرې دښـــتروېې پېـــرې كــړي

دامتــــــــــل دى پښتونكښـــــــــې پـــــه لـــوى غـــره دخــــداى نظـــروي
دســـــپين غـــــره دپاســــــه څكـــــه تجلـــــــى شـــــام وســـــــحروي
نمــــــر لا خــــــرک نــــه وي وهلــــــى درښــــــــا هلتــــــــــه اثـــــــــروي

كـــوه طورغونـــدې څلېـــرې خوافســـوس چـــې موســـى نشـــته
چـــې الهـــام ورخخـــه واخلـــې هغـــه لـــوى رهنمانشـــته

په باغ كښې

ښـــــــكلى بـــــــاغ تـــــــازه چمـــــــن ودګلانــــــــو
شـــــــــــــــين سحراوشوروشــــــــــــــــرو دمرغـــــــــــــانو
پـــــــه ســــــل قســـــمه اوازونــــــه ښــــــې نغمـــــې وې
هرطـــــــــــــــرف تـــــــــــــــه دبلبلــــــــــــــــوتراني وې
يومرغـــــــــه ويــــــــل داخـــــــــومره ښـــــــه دنيــــــاده
ښــــــكلى بــــــڼ تــــــازه ګلـــــش تــــازه هـــــــواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپانوکښې ژوند دېرغنیمت دی
ددې باغ خورې میوې څه لوی نعمت دی

مګرویره ده په کارله صیادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندي کړي په قفس کښې چې ویږه
بل په سره اوربانددي نیسي چې کړیږه
کاشکی نه وای پیداشوي انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غرشو داخه وایې
ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې
داخوخپله هسې نه دی پیداشوی
انسان دېرزیاراوزحمت پکښې ویستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

بنایسته کړی خو انسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کیږي
داګلش په سپیره ډاګ باندې بدلیږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته
ورسره دېرزیارویستونکی دهقانان شته
که یووینې تویوي اوخونریزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقریزي کړي
دیوه لاس کښې که توره اوتوپک دی
دبل لاس ګوره تناکوخخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومينو نندارچيانو
هېروئ مه کاراوزياردباغبانانو
دهقانان لري په تاسودېرحقونه
دهمدوی دلاس پيدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه يم زه آزاد فقير
نه ورېښموکښې چينجی غوندې اسير

په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس يې وی حرير
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد يم

يوويښته به يې ورنکړم په کشمير

په ويجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهير
چې مرغان په هواوينم چړک په ځمکه
راته ياد داسارت شي بدتاثير
همېشه اسيرمرغه دي خوړل شوي
اوبښکې يې بالښت دخان اومير
له لېندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تير

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزه شکوه

ګلونـــــــه ډېـــــردي ګلرخـــــان نشــــــته   دګلوخواکښـــــــې بلـــــــبلان نشــــــته

ننـــــــداري شــــــته دي ســــــترګوردپاره   دســــــــــترګوروقدردان نشــــــــته

مطلـــــب دپـــــاره تـــــک راتـــــک ډېـــردي   مينـــــه پــــالونکی آشـــــنايان نشـــــته

پـــــه بـــــاغ وبـــــڼ کښـــــې تـــــازګې ګـــــورم   تـــــازه فکرونـــــه نـــــن زمـــــان نشـــــته

دلوبومنډوميـــــــــــــــدان جوړشـــــــــــــوی   ميـــــدان دفکردجـــــــولان نشــــــته

پـــــه اديـــــرو بـــــه ګـــــلان راشـــــنه شـــــي   پـــــه مړوتاثيرنوردبـــــاران نشــــــته

پـــه خولـــه ډېرښـــه دی زړه پـــې ښـــه نـــه دی   ښـــه فکـــر نشـــته ښـــه ګمـــان نشـــته

مـــــين پـــــه ګټـــــه زړه شـــــي دګټـــــې   ســـنګدلان ډېـــردي مـــوم دلان نشـــته

دزوراو زروغلامـــــــــــــــــان ډېـــــــــــــردي   دلتــــــــه دزروصـــــــــاحبان نشـــــــــته

هـــــــــــــــوا هـــــــــــــــوس کـــــــــــــــړه خلـــــــــــــــق مريونـــــــــــــــه

آزاد هـــــــــــــــوس نـــــــــــــــه يوانســـــــــــــــان نشـــــــــــــــته

دژوند هيوه

شـــــــــــــپه دوصـــــــــــــل وه مجلـــــــــــــس ودېـــــــــــــارانو

دمينـــــــــــــــــو د دردمنـــــــــــــــــو رنځورانـــــــــــــــــو

دژونـــــــــدون ډيـــــــــوه دعشـــــــــق پـــــــــه اور رڼـــــــــا وه

دخلـــــــــــــوت کورکښـــــــــــــې دحســـــــــــــن تجـــــــــــــلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې څان ستي په اورکړي
سمدلاسه څان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېتي له خپل ځانه کاندي لري
کړي پيداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنياکښې يوڅوروځې

دومره پاتې شه چې ووينی سباته
په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم
له قديمه په ډيوه باندې شيدايم

زما ژوند لکه ډيوه دځان سيز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډيوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مړينه

سوزوساز د زندګۍ ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه وېرېږم
دخليل په شانى سرولمبوته لوېږم

پسرلى راغلى

باغوانه زېرى مې درباندې پسرلى راغلى
وخت د ګلانواوموسم ډېر ګلالى راغلى

داپه سحرکښې غوړېدلى د ګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالى راغلى

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړى
که له جنته دخلعت ښايسته کالى راغلى

بلبله ګرزي خپل پردى باندې دازېرى کوي
چې ګل ته ګورئ بيازماښايسته لالى راغلى

اوزي صحراته ښايسته جونى ګلانوپسې
دفرش دپاره غورو رغوته شنيلى راغلى

بيا د"الفت" اومحبت نارې بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بريالى راغلى

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فيض

پسرلی بياراغی وطن ته له فيضانه سره
بيايې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په يوه مياشت کښې ګوره حمل[١] په غوايی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړې له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فيضه
مينه پيداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وينم
سل آفرينه په بهارله دې احسانه سره

دغوټۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ريدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپايه شنه جامه دجنت
ځکه سيالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وينم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

١ : دپسرلی لومړی مياشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغيرورغومی اوډکېږی بچی ته وايې اوثور دغوايې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي يې وبايلله

پاڼي رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سيلۍ ولګېدله

زېړې پاڼي چې رېږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلۍ ويوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې ليږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته يې ساتي ديخنۍ له چپاوله

ستاوبه لکه غومبسې چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دي خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دي اخلي خراجونه له وربله

بېدايان دي هم هواته هوسيږي
درروان دي ګرنديوکېږي په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخيږدي زيات شه يوپه سله

زېرنارنج دي په شنوپاڼوکښې داوايي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري ځومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ
که پوهېږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټوطلايي کړه جامه خپله

په طلاؤکښې ډوب شويدي باغونه
په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړي پاڼي راتوييږي
سورتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــه ګرمـــــی کښــــې کــــه یـــخ ســــیوری دراحــــت و
پــــه سړوکښــــې ســــره لمــــه ده چــــې بلېـــــږي

☆ ☆ ☆

کلـــــه ګـــــل کلـــــه مېـــــوه وي پـــــه باغوکښـــــې
کلـــــه ســـــیوری کلـــــه اوروي پـــــه دېروکښـــــې
کلـــــه پـــــانې دي پـــــه کارکلـــــه لرګـــــی
هرڅـــــــه شـــــــته دي دباغونوپـــــــه کوروکښـــــــې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خــــاورې شـــومه نـــومې ځـــای پـــاس پـــه وربـــل شـــه
لـــه دې رشـــکه پـــه ګلشـــن کښـــې مـــړاوې ګـــل شـــه
دلالـــــه زرګـــــــی شـــــه تورلـــــه ډېـــــره غمـــــه
لـــــه ناکامـــــه دصـــــــحرالورته مایـــــل شـــــه
نـــــرګس زېرشـــــه لـــــه ارمانـــــه شـــــینکی بـــــاغ کښـــــې
چـــــې داځـــــای وحـــــق زمـــــا ولـــــې دبـــــل شـــــه
آســـــمان هـــــم لـــــه قهـــــره شـــــین شـــــه چـــــې داولـــــې
پـــــه معنـــــې کښـــــې جـــــګ لـــــه مانـــــه یوپـــــه ســـــل شـــــه
دعاشـــــــق بـــــــری پـــــــه عجزاوپـــــــه نیـــــــاز دی
چـــــاچې کړلـــــه ســـــرلویی راتـــــه خجـــــل شـــــه
زاهـــــدقرب غوښـــــته پـــــه زوردعمـــــل بانـــــدې
همدغـــــه عمـــــل دده مخکښـــــې حایـــــل شـــــه
داخـــــاکي تـــــن چـــــې چاخـــــاورې کړپـــــه عشـــــق کښـــــې
د „الفـــــت“ پـــــه ژبـــــه داســـــې وســـــتا یـــــل شـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګي خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی وېوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځی پې لیندی بانه پې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت او مملکت

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه پې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیدادیوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــــه یــــوې ویــــالې اوبــــه ورتــــه راتللــــې
پــــه یــــوه هواکښــــې ټــــولې لویېــــدلې
ددې ټولویــــوخزان اویوبهــــار و
ښــــه اوبــــدې وشــــریک یــــوبې واکــــدارو
ځینــــې جګــــې ځینــــې ټیټــــې کوزوپــــاس وې
لکــــه ګــــوټې دیــــوه وجــــوددلاس وې
چــــامېوه لرلــــه چــــا ښایســــته ګلونــــه
دچاســــیوري و ډېرښــــه دچاقدونــــه
چنــــارلوی وشــــفتالو لکــــه ماشــــوم و
دمڼــــې اونــــاک توپیرلــــه ورا معلــــوم و
لــــه یــــوه ســــره لــــویي وه نورڅــــه نــــه و
بــــل ســــره رنګونــــه ښــــه خوندونــــه ښــــه و
دمرغــــانونغمې وې پکښــــې څــــورازه

هرمرغــــه موپېژانــــده لــــه خپــــل اوازه
رنګارنــــګ ګلونــــه و یــــوه چمــــن کښــــې
لکــــه وې چــــې ولســــونه پــــه وطــــن کښــــې
هریوبــــوټی پخپــــل ځــــای کښــــې ســــربلندو
دباغبــــان سترګوکښــــې هریوارجمنــــدو
پــــه حقونوکښــــې یــــې نــــه وڅــــه تــــوپیر
مالیاروپــــه هــــرې ونــــې ډېرزهیــــر
یولــــه بلــــه یــــې پــــه هرحــــال کښــــې شــــرکت و
پــــه تمامــــه معنــــی یوصــــحیح ملــــت و
لکــــه بــــاغ یوملکــــت وګڼــــه وروره
پکښــــې هرقســــم ګلونــــه بــــوټي ګــــوره
ونــــې ډېــــرې خوبــــاغ یــــودی کــــه پــــوهیږې
کــــه کــــوې بــــل رنګــــه فکرډېرغــــولیږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه وروڼه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګر دواړه اوسېدونکی دیوکوروي
ديوې سترګې په کورکښې سپین اوتوروي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانی پیداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعماردبربادی دپاره
دحق ګټلواودخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړی دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادی مین ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مرینه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بـــــه ســـــتايل کېـــــږي پـــــه دنياکښـــــې مـــــدام

پـــــه هرنظرکښـــــې بـــــه حقيـــــروي مـــــرګ او ژونـــــدد غـــــلام

پـــــه ځـــــان وژلوکښـــــې ژونـــــدون دنـــــام وننـــــګ وينمـــــه

لـــــوی افتخـــــاردآزادی دپـــــاره جنـــــګ وينمـــــه

دېـــــره شـــــانداره کارنامـــــه پـــــه هغـــــه درنـــــګ وينمـــــه

چـــــې دمظلـــــوم لاس دظـــــالم پـــــه وينـــــو رنـــــګ وينمـــــه

هلتـــــه چـــــې ظلـــــم، تجـــــاوز، فرعونيـــــت وي ولاړ

پـــــه مقابـــــل کښـــــې يـــــې همـــــت، ننـــــګ وغيـــــرت وي ولاړ

حقيقـــــت تـــــريخ دی مګـــــرزه انکـــــارکولی نشـــــم

جهـــــان مـــــې وينـــــي چـــــې زه ځـــــان قربـــــانولی نشـــــم

دپښـــــتنو درانـــــه نومونـــــه ښـــــه ســـــاتلی نشـــــم

دپنجـــــابي مخکښـــــې پـــــه برېتـــــولاس وهلـــــی نشـــــم

دېرپورتـــــه ګـــــورم چـــــې دپلارنيکـــــه يادګارتـــــه ګـــــورم

دېرښـــــکته ګـــــورم چـــــې خپـــــل تيـــــټ ژونـــــداو روزګارتـــــه ګـــــورم

اوس لـــــه پښـــــتو نـــــه دچـــــاويره دچاډارنشـــــته

هغـــــه غيـــــرت هغـــــه هيبـــــت هغـــــه وقارنشـــــته

پـــــه زروتنوکښـــــې يـــــوتن هـــــم فداکارنشـــــته

ځکـــــه پـــــه حـــــق دپښـــــتنو بانـــــدې اقرارنشـــــته

هغـــــه بـــــه څـــــه وي چـــــې خپـــــل حـــــق پـــــه چـــــامنلی نشـــــي

يادخپـــــل حـــــق دپـــــاره ځـــــان قربـــــانولی نـــــه نشـــــي

پـــــه باجوربانـــــدې راغلـــــی څـــــه بلاوينمـــــه

لـــــه باجوړنـــــه جـــــوره شـــــوی کربلاوينمـــــه

پـــــه پـــــاک نامـــــه دېـــــره ناپاکـــــه ناروا وينمـــــه

دبـــــل پـــــه زورمســـــته مغـــــروره مارشـــــالا وينمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرسترې وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښو څارو
دشپې به هم لاوېښ اوبیدارو
پس له څوورځوخت دلنګون شه
پام دګوجروزیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بیدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی
یوتن خوب ویووړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو
د دواړومېښې وزېږېدلې
سپوږمۍ اوستورووړته کتلې
چې ویښ ګوجرکړې مېښ کټې ټولې
له خپلومېښو ولاندې راټولې
ثه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه
هغه چې ویښ شوساله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه
تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه ثه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټۍ راوړینه
ثوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
وریسې جوړشي بیامتلونه

ناثاپی کاڼی

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی
ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي
بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی
په دي حا ل کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم
یوناڅاپه راځي کانی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا
لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر
بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر
ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن
بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړي له تقدیراوله آسمانه
تا به هم کله وي کانی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی
درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل
کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام
بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسېږي درته هرخه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسېږي
اورله خپلې لمن شامدام لګېږي

ښه رسېږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشي هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لړخه په فکردتحقیق شه
خپلوتولوحرکاتوکښې عمیق شه
وریه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکاڼی له خپل بامه
یوناځاپه ولوېدلی په چابانډي
چې ولاړو بې خبره تېږټ دلاندي
همداکاڼی وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشووېلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نویې کاڼی له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي خوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولې اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي ټيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ريبي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه وويني احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي کرې ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که
پکښې وکره ښه تخم د„الفت"
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

تګی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوې ښکلی امسا

د کاغذ په ګل بلبلې نه تږولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا

اورلږونی غونډې سوی اوتک توریږي
امیدمه له دره دخپلې زرغونتیا

ښه اوبه دحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا

چې له نوکه ترکوتیه تږول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي خه بلا

خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا

انسان خوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بلوي ځان په وینا

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو

نوم پرې کښېږدي دروااوناروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غولول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حیران شم

دادنیاده ګېده وده تماشا

په حرامو نارواسړی ته ورشي

څه لولۍ اوبې حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سېلاب داوښکویوسي

چې خواران اوغریبان چاژړولي

نن سبا به داقبال له تیلۍ کوزشي

چاچې ستړی اوستومانه ځغلولي

زمانه به یې دنورو خندنی کا

چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي

شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي

بلبلان یې چې په باغ کښې کړولي

له دې خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري

وړي سېلاب دزماني واړه ښاغلي

دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې

بیاله نازه راکوزیږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرڅه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته

تيښت وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پورې تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېرکارلرمه
پمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېره تلوارلرمه

ملکري تللي زه ويده پاتې بېدياکښې پمه   غره اوصحراکښې پمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خداېږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله تووده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکما ل   اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا

نوی دوردی راغلی — یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي — چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدو ده — رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوند راځي هرګوره — نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې — نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل — راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی — شاګردان يې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره — ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوا ل دې معلومېږي

سوا ل دمرګ او دژوند پېښ دی — مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت يې په تیاره کښې — نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه — چې نورتول تر ې ګرېزان دي
لږ څه وغړوه سترګې — چې ته څه يې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه وا ړندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکېږي

په رڼا دې زمور مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بـــاغ وبـــڼ ددې جهـــان پـــه تاسمســـوردی
بـــې لـــه تـــادځمکې مـــخ چـــې ګـــورم تـــوردی
نتیجـــه ســـتا درښـــا زمـــونږ ژونـــدون دی
ســـتا نظـــام تـــه حیـــران شـــوی افلاطـــون دی
تـــاکتلی پـــه تـــاوده نظردنیاتـــه
داجهـــان دې ښایســـته کـــړی دی هرچاتـــه
زمـــونږ زړوکښـــې ایښـــی تادژونـــدګرمي ده
ورکـــه کـــړی تـــازمونږ هـــره خـــامي ده
ددې ځمکـــې هریوبـــوټی لویـــوې تـــه
دبـــاغو خـــامې مېـــوې راپخـــوې تـــه
لویـــول اوپخـــول ســـتا مشـــغولاده
ســـتااثر لانـــدې خـــدای کـــړی دادنیـــاده
ســـپینې واورې دې اوبـــه کـــړې غـــرو رغوکښـــې
بیـــادې کـــړه روان رودونـــه پـــه شېلوکښـــې

تـــادا ورځـــې کـــړې رڼـــا زمـــونږ دپـــاره
چـــې مـــونږ واخلوښـــه حاصـــل لـــه خپلـــه کـــاره
دا وطـــن دی ستامشـــرق تـــه زمـــونږ لمرېـــې
تـــه پـــه اصـــل کښـــې غـــټ ســـتوری دبـــاختریې
ځکـــه دلتـــه ســـتا تاثیرلـــه بـــل هېـــواده
یوپـــه لســـه ویـــنم زیـــات دژونـــدبنیاده!
پیداشـــوي پـــه دې ځـــای کښـــې آریـــن دي
دپوهانوښـــه ځانګوهمـــداوطن دی
آبـــادي دبلـــخ هرچاتـــه ده څرګنـــده
لـــه زړو آثارودکـــه ده داکنـــده
نورومـــونږ ځنـــې اخیســـتي تـــل الهـــام دی
مـــونږ دېرمخکښـــې آبـــاد کـــړی خپـــل بـــاګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهېده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
مندې ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ دېوه په هروخت کښې روښانه
درویزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي يولوی پیغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاوندیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که پې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوییږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري داباغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

د افغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخـــــــــت دې دلتـــــــه شــــــــان وشــــــــوکت وي

ننــــــګ وغیـــــــرت دې زمـــــــــونږ دولـــــــت وي

دوطـــــــن عشـــــق دې وي زمـــــــونږ زړوکښـــــــــې
ځـــــــــــاى دې دده وي دقـــــــــــام ليموکښــــــــــې

تـــــل دې افغــــان وي تـــــل دې افغــــان وي   بیــــرغ زمــــونږ دې لــــوړ پــــه جهــــان وي

افغانســــــــــــــــتانه تـــــــــــــــل دې ودان پــــــــــــې

لــــــــه غليمـــــــــانو دې پـــــــــه امـــــــــان پــــــــې

تــــــه دې ســــــرلوړى تـــــل پــــه جهــــان پــــې

زمــــــونږه ځـــــان پـــــې پــــه مـــــونږه ګـــــران پــــې

هرځـــــــه بـــــــه ځـــــــارکړو ســـــــتا لـــــــه هوانـــــــه

ســـــــــــتاله عزتـــــــــــه لـــــــــــه اعتلانـــــــــــه

تــــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي   بیــــرغ زمــــونږ دې لوړپــــه جهــــان وي

پـــــــه حــــــق مـــــين يـــــو د حــــــق پــــــه خوايــــــو

دښـــــــــــمن دظلـــــــــــم دنـــــــــــــاروا يـــــــــــــو

آزادي ســـــــــــــــــــــــاتوآزادي ســـــــــــــــــــــــتايو

ســــــــرپه وطـــــــــن ږدو پــــــــه ننـــــــــګ فـــــــــدايو

نـــــــــه ظالمـــــــــان يونـــــــــه مظلومـــــــــان يـــــــــو

ښـــــــاغلی نســـــــل مـــــــونږ دافغـــــــان يـــــــو

تــــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي   بیــــرغ زمــــونږ دې لوړپــــه جهــــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچې آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادیږو   په یوه بیرغ ټولیږو
یوله بله نه بېلیږو   په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوږزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوڅوکښې په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوړدترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو   هم مال وزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو   ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي   ملی آیین نه وایي

مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو   اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ   دافریضه ده زمونږ

دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو   دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره   دآزادۍ دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو   زړه زړور ورکوو

تجاوز نه کووپه نوروبااداري نه کوو   ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو   په وطن سرورکوو

دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي   خواروبربادې وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو   آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوو لره مارشال دپاکستان لري

سیسی ولي هوسۍ ولي ورې ورې مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غونډې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرڅه تري تښتېدی نشي مرغه تري الوتی نشي
هېڅ وارېږي خطانه درومي پخې سترګې ښکاریان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی
بې کما ل که لري ما ل هرڅومره ډیر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوښکی دسموروي
خلق یې پیژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی
که په هرلباس کښې علم څان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکې ډیرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه څکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډیرشان وشوکت درلوده
تیره خنجرونوم یې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس یې وینم
په ډیروزړونوکښې یې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزېده ورځینې

په غزاګانو کښې پې نه ومدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې اېښی

نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار

هېڅ په کارنه ده وخت پې لاړه تېرشه

خوته پې بوله تاریخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې

شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونددوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي

توروالی شپو نه رڼایې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادی په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان یوپتنګا ن بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه

د تورې برېښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه څنګ کښې مو تورې معلقې وې تل

دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلې لمبې زمونږ په زړوکښې که مړې شویدي اوس

بیابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه څي
بیابه اور بل کړو دظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سینونه نه څي

که په برهان اودلایلوفیصله ونشوه
غوڅه اوپرېکړه دچړوتورولو خولونه نه څي

ښکاري باز

بازنیولی په منګولوکښې سیسۍ وه

خوندوره مزه داره ښه مړۍ وه

چې پې راوړه خپل خاوندته سلامته

بې څه طمع بې احسانه بې منته

چاویل ورته چې ای بازه نادانه

څه لیدلی تاله لاسه دانسانه

چې په لاس کښې ورکوې پخپله ځان ته

ورته نیسې دهواپرندګان ته

ولې بل مرغه نیولی له غړۍ تا

ولې ورکړله انسان ته دامړۍ تا

تاپخپله ولې نه خوره هواکښې

پاتې نشوې ولې دې لویه فضاکښې

له پنجو د بنیادمه چې شوې خلاص ته

څنګه راغلې ورته بیاپه دېراخلاص ته

قدرت تاله درکړی لوی وزرونه

ستا پروازلاندې خدای کړی اوچت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارښې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی

څه احتیاج لرې انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګې کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانديې ترلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی

داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په څنګلو او غرو دپاسه پروازونه

ماپرې ایښې ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی

خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو

مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي

په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلیۍ ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملکری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(١)

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په ليدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي — ای زما زخمي زړګیه!
مرورله تول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پیښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایې — که دښکلوله تولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ ځوریږې
راته ووایه څه غواړې — په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې — که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی — که انسان ځنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

١ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ١٣٢١ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو   التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاوندنه   مروت اوساخاغواړي
یاپیاله له میوډکه   له پیمخپي اشناغواړي
یاسازونه سرو دونه   یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هیچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزوما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړي   که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښې   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي   په فریادېي نوایانو
هرطرف ناري سوري   دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه څودي توان دی   وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی   که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومېږي   ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې
توره شپه توره بلاده   که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې   ددنیا پرې سوی کوردی
یاخوتوررنګ دګناه دی   مخ دځمکې پرې ټک توردی
یادغم توره کېږدی ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دځګرواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی   طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه   ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سرووینو څه نشته   دشپوورځو په میناکښې
دسرووینوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې   لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دیناکښې دوزخونه

له دي پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کېږي

دادنیا په حقیقت کښې   ژړوونکې افسانه ده
که پخواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزارېي ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولېږه   یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړېږي
له دریاب دزماني نه   بوی دوینو پورته کېږي
دمرګی دوږی سترګې   په هیڅ شاني نه مړېږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښي دي داموونه
ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخي نشته   ددي خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا ښپوږموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه
ددې عصرانسانان اوس   لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوږ مړی دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادي تېرې چړې دي
دجګړواوجنګ میدان کښې   دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ پې توره شپه ده   لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالي دي   که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته   چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول پې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سيرته — عالمونه دجهان شوه
خوک له لوړې هلاکېږي — ځينې کونډې يتيمان شوه
هيوادونه نيول کېږي — ولسونه اسيران شوه
ځينې پريوتل له تخته — ځينې ځينې تاجدارا ن شوه

جوړقيامت دی په دنياکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړي — دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه — وروردبل ورورما ل ته غل دی
دوه خوارې ياران چې ګوري — يوه بل ته اينسی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې — ته به وايې چې منقل دی

دامتل مې اوربدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښيارکړه

هرسړی مطلب اشناشو — دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړخوک پخپل عهد — نه خجل په خيانت دی
خوبې لاس برنه وي دوست وي — چې لاس بر شي بل حالت دی
خوک په دروغونه شرمېږي — دا عجيب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالېدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنياکښې — بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې — په قوت او زوربدلېږي
چې قوي اوزوروردې — پخپل حدکله درېږي
يووطن په زوراوجبر — بل وطن سره ګډېږي

ضعيفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حيوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره — ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنياکښې — زندګي شوله محاله
ضعيفان خلاص پېدای نشي — دفريب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته — ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژوندون کاندې چې له مرګه نه ويرېږي
مال وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي — تينګ په ننګ ناموس اودين شه
اوراوبوته غورځوه ځان — فولادي اوآهنين شه
ښې تېري پنجې پېداکړه — لکه بازاوياشاهين شه
نه وايمه چې بلبل شه — ياتوتي غونډې رنګين شه

ځيرپښتون شه دامتل دی خنګه غرهسې کربوري
که ره سرې اوتودې تېرې داتعليم کړې ژمې اورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام ونښک دی   ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی   توریالی موافلاطون دی
فیصله دتیغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیددی هغه نه بې پردې کیږي
چې بې تېغه وي مرشوی په تخته باندې لوځیږي

توره حق اوحقیقت دی   شریعت پرې رڼا کیږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکیږي
همدغه شرف یې بس دی   چې په توره غزاکیږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحیاکیږي

توریالیو په حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي   چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشر دقران ده

په قوت دتېرې توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې   په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه   یاله خدایه جنت غواړي
تل په توره ګټل کیږي   خوتینک عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي — تېردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی — که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی — غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه — چې هرڅه جهانګیران دي

تول د توري په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې — هېڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې — نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردې تول — ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه — مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې بې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهېږې زما وروره! — دهمدې ورځې دپاره
پښتنه موردځوی سرته — ږدې تل توره جوهرداره
توره ستاملا دی پښتونه — درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خون داخلي — دتېروتوروله واره

بې دتوري له سپین مخه په بل مخ چې مین نشې
ستا به فرق له خاوری څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل — سرورکړی هرپښتون دی
له شاغلوپښتنونه — مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره — ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحا ل په ترانوکښې — ماليدلی دامضمون دی

„مرنې دي چې یادېږي په سندرواوبه ويرﹳ“
دهر نشې ورکولی دتېرې توري تاثير

لکه غرپه هسکه غاړه — له آسمان لاندې اوسېږه
که رلی اوتندراوري — له خپل ځایه مه ښورېږه
بې له خدایه بل له هېچا — اوله هېڅ شي مه ويرېږه
په سخت زره ددښمن مخ ته — ځای په ځای تینګ ودرېږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه | دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه | دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دي زړه کښې | واړه دي داستاغمونه
دازخمې زړه ستاله غمه | راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختټک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده | که اسلام اودينداري ده
تقاضادزماني ده | اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی | که غيرت ايمانداري ده
ددې ټولوای پښتونه | تانه دا اميدواري ده

چې ته بياکړې غېره واړه استقبا ل دتېرشوکت ته
خوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکي سعادت ته

څه به نه وي لويه خدايه | که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې | درست پښتون اوافغان راشي
بياهماغه شپې او ورځې | دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنه | بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوځوارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم | اميدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو | اميدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی | په دنيابي سترګي سرې دي
چادبل مقصددپاره | سنجولی څه چاري دي

له هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې نه ورته نه کاريږي پخپل قام دده پېرزووي

نه خبرېږه دغه رازشه | ای زمادسترګوتوره
چې يوازې په دنياکښې | ژوندون نه کېږي هرګوره
هرپېغام چې يوغوړاوري | بل ته هم رسېږي وروره
ديوازې ځان سوداته | وباسه دزړه له کوره

ته پې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډ دي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه — په يوه ژبه ګړيږئ
په يوه نامه هرکله — اوپه هرځای کښې يادېږئ
ديوه پښتون په شنه نوم — سرترسره ټول نازيږئ
ددښمن اودوست نظرکښې — لکه يووجودښکارېږئ

چې پردوله يوښکارئ همدغه مودی يو والی
نوک اوری کله بېلېږي نشته تاسوکښې بېلوالی

غم مويوښادي يوه ده — په رګوکښې يوه وينه
زه اوته ديومخ سترګي — خلق موبولی ښی اوکينه
دواړه يوشاني غرېږو — مرو د يووجود په مرينه
اخلاف دنظرنشته — چې موجب دبېلتون شينه

سپين اوتورديوي سترګي کله يوله بل بېلېږي
په بېل رنګ کله دوه ورونه يوله بله پردي کېږي

راشئ !ای پښتنوورونو — يوله بله به ځاريږو
دپښتون دژوندپاره — به هريوله سرتېرېږو
خوشحالي به مويوه وي — په يوه غم به ګړيږو
په نامه دپښتنوالی — به مونږ واړه قربانېږو

يوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بېرته يوکوراو کهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي — دغليم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي — له غمونه به خالي شي
د الفت خواره اشعاربه — پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنيابه جوړه — کورپه کوربه خوشحالي شي

خوک چې زړه لري هرکوره پکښې هيله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه بې پېژنم شاعر دی بل خوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وربښمواو زربفتو بنايسته توکی

دناداان په تن زروکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼي دمظلوم اوښکې

ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني

نا توانه ويرندونکۍ ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه

دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سرې ځنې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ

جونه اوپيغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار

فيشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي

له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا

هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی
نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غیږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله
کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوږي خوږي خبري
خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه
دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي
لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته بې پرېږدي نه
لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی
دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي
کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه بې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه پوهېږم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړي هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلې سیرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه ليدل کېږي
حقيقت زاړه لباس کښې رتېل کېږي

ډېرزماپه ځيرښايسته ښکلي ښاغلي
مدام وينځې دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغريبي ده
چې په بدنظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاوري مښي په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عاليقدره

ډېرښه خلق په دنياکښې خوارورازارشته
بداپانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپين سپېڅلومه غوليږه
بې پرواله خاکسارانو مه تيرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق ماليدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چينجی اوسي دورېښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي رياکار سپينه رداکښې

ديوسف ځيروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زليخاده

راځئ! ځيري کړو داښې جامې رنګينې
پکښې وکوروځيرې ډېري ننګينې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره
سل پتنګان سوزي ديوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکو ګرځي وریځې په آسمان کښې بیا
څه ژړاملګري ده دژونديوې برېښناسره

ټول باغ ژړېدلی څکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لويه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دې خدای په هېڅ کورکښې پيدانکړي
يوکورکښې چې ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن اونظر

دړانده بداى په کورکښې ښايسته ښکلی لیلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده یې تجلا وه

ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع څکه په ژړاوه

دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښې مينه ددنياوه

دښايست نوى بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بينايې د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه

دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمېووانتظارډېرو دمادي ګټې سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسې شيداوه
مال دولت له حده تېرو،واک يې خپل وهرڅه ډېرو

مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بهای

يو يې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي

خېټه يې لويه اوکړه يې وږه ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډېردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي يوه بې يې مړه ده ډېره

کوټه تووده ده تشناب تووددی تنورتودوي مدام

هرڅه تاووده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې څڅېدلی تري پيړه ده ډېره

کوربې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډېره
په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوږه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپیغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګریوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته موروپه یونظروښوده
له ګړیدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړې
دموروپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هیرکړم عشق اومینه هیرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچي اېښي داشين خال ستاپه جبين دى

زما زړه هم دهغه له لاسه شين دى

ستا اېل کښې پې سل زړونه دي پيبلى

چاجوړکړى ستا دغاړې لونګين دى

جوړه شوى پې دلرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دايقين دى

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهېږم

که زما دزړه په سروينو رنګين دى

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورلېږلى چاسلام چا آفرين دى

معجزه ته دقدرت اودخلقت يې

په رښتيا چې خداى احسن الخالقين دى

خداى دې ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دى

دنازمېرمنې

وروردې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستى کښې اېل وشکاوه له ياره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولي دنيا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندوميندوخه تېرېږي

ستاسوروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هيڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم

مکږه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم

چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم

لوى اوواړه نه پېژنم يم دماشوم په مثال

څوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم

سرته دبام يمه روان دلوېدو ډارنه لرم

نه راستنيږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم

زړه مې هلک دى دپردۍ باغچې ګلونه غواړي

ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم

چرګوړى نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لورى په بوراپسې ځم

له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف

دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وى

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي

زه يم اوته يې نازونخرې وي

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شې مهربانه اودلداري کړې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غوندې لرې

زه درنزدې شم ته وایې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امیلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته وایې دزړه حالونه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په ماپې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته وایې نه یم دومره ارزانه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بخوده اوهرڅه وایم

ډیره دې زیاته له حده ستایم

ته راته وایې چې زه خوستا یم

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل ځوک نه یمه اولاددغریبانویمه
سکنی وروردعاجزانو د خوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاورویدا
دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته باداړماته صاحب مه وایه
ډیروپریدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نورېې بې آبه غواړم
وینوته تږی زه دداسې باداړانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي
دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ
زه دخوارانو دډیوولو پتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې ځوک وژلي دي
نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه
زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه
نه يمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه
بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه
نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه
نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه يمه خاين په خیانت دنوروپوه يمه
پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي ټیټ سرونه هم
ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي
ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل
ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی
ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان لیدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان لیدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپین مخ مې چې سباغوندې روښان لیدلی دی
تعبیرې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان لیدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان لیدلی دی
زه پټې سترګې نه یمه په هرڅه اوس پوهېږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان لیدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندي وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان لیدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ایسارکړم
صیاده! ماخوخورنګه زندان لیدلی دی
که هرېورانه وژنې خیال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان لیدلی دی

انسان

زه جسم نه یمه ماروح ددې جهان وګڼه
تیټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه
دخاوروګټوپه تخت ناست یم په هواکښې ګرځم
ټول حیوانات مې دي تابع ماسلیمان وګڼه
تیاره کښې نه یم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي
دآسمان واړه ملایک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتـــــول نقشـــــونه دجهـــــان اومختلـــــف رنګونـــــه

زمـــــا پـــــه ذوق او ارادې پســـــې روان وګڼـــــه

پـــــه کايناتوبانـــــدې زه هرقســـــم لـــــوبې کـــــوم

بحروفضـــــامې دېـــــوې منـــــدې ميـــــدان وګڼـــــه

شـــــکايت نکـــــړم لـــــه آســـــمانه خـــــه ګېلـــــه نلـــــرم

زمـــــا لـــــه لاســـــه دفلـــــک خيـــــرې ګرېـــــوان وګڼـــــه

ســـــره لـــــه دومـــــره اقتـــــداره چـــــې قـــــدرت راکـــــړی

پـــــه نـــــری تارکښـــــې مـــــې دزلفـــــوآوېزان وګڼـــــه

دښـــــکلومينه مـــــې پـــــه عقـــــل وفکرلـــــوبې کـــــوي

چـــــې ســـــتا وربـــــل شـــــي پرېشـــــان ماپرېشـــــان وګڼـــــه

دعشـــــق پنجونـــــه نـــــه خلاصـــــېږم دلښـــــکروپه زور

دايازمينـــــه کښـــــې اسيرشهنشـــــاهان وګڼـــــه

دليلـــــی يواشـــــارات بـــــس دی دعاقـــــل دپـــــاره

دعشـــــق سوداکښـــــې ليـــــوني ډېرهوښـــــياران وګڼـــــه

دعشـــــق اومينـــــې پـــــه حـــــرم کښـــــې زه لـــــوی شـــــوی يمـــــه

خـــــوک چـــــې بـــــې مينـــــې ژونـــــدکوي هغـــــه حيـــــوان وګڼـــــه

چـــــې دجمـــــا ل ډېـــــوه شـــــوه بلـــــه پتنګـــــان شـــــوه پيـــــدا

لـــــومړی پتنـــــګ ددغـــــې شـــــمع تـــــه انســـــان وګڼـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه بې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې توبې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی ټیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هرې قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ما چې په نظردمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرو دپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم
باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه
نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره
رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی
ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی
چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله
اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی
بې له علمه بې له عدله بې له رحمه
په چابانديې رواکله حکومت دی
که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی
که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی
ديوه شخص نوکري خوغلامي ده
لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی
چې خپل ځان ګڼې خادم دخادمانو
په دې رازښه پوهېدلی نن" الفت" دی

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړي پې پيتې وي دوی شوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت پې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار پې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل مامورکره کله سابه کله ښوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال پې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولياقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پيسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لويوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داپې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هريوو وايي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه ېې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهيږم څه پرې کيږي

سم نشي درېدلی ډېرکرېږي اوتېتيږي

سرتيټ غاړه کږه شي لاس سينې نه نه بېليږي

اوضاع اوحرکات ېې تيټ اوپست راملوميږي

زمونږ په ماموړينو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومديران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو

دايوهرځای کښې وستايو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتميزوکړو دحق جذبه پيداکړو

لايق اونالايق وپېژنو وطن رڼا کړو

ترڅوبه پټ وو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن ويښوځلميانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده ټینګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دټینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېرمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې او ګردونه

(۱)

که ځنډېږي کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونوکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده

چې يې خپل کالي څنډلی په څوواړو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو

مخ اوښت باندې يې پروت دلارې ګردو

ماوې څه دې وليدل په دې جهان کښې

ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوڅوورځې يې دژوندسندرې ووې

بيرته خاورې شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي يې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست دايې ګفتارو

دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو

یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوڅونه دکړي ملتونه

په قرنو قرنو ځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم او پوهه

(۱)

بصیرت او علم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي د مغزو په پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه توله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېږنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅوموره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانـدې کارکول دی
خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لوېږم
څوک مې نهویني په سترګوچې څه کېږم
دښایست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمرکراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه ويني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايې غواړې زما جانه
په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک ویرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلېخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلېخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي د زړو لاندې کوروکښې
فکر روي د دماغونو بنګلوکښې
په لوړ کورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړو قصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخو زړه نه صبريږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانږدې کيږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکيږي
دماغونوکښې سوداز روکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکریوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول

یومنګی دډکېدووخت کښې ویل

تړي نه یواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غونډې ډکېږي

ورو تږولو احوال څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پړه نه شي اچولی

که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت او سبب

هسې وایي سوی سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهاروږمه تاوېږي
ښایسته جونې ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دي په ګلونو تېرېږي

(۲)

ګوره پرې نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوایي په ښکرولاړه
نن ملاتیته کږه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست یې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغو ټولونه بیاشعراو هنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودړپه غاړه پروت و مات کودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوې پېغلې په اوروومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډېرمین په دې ګودردي یوځای شوي
ډېرمنګي دلته مات شوي لېدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوځوکښې خوشحالي وه
یوناڅاپه راپیداکوم لیونی شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داامیـــــدديِ څـــــوک لــــــه مانـــــه هـــــیڅ نـــــه کانــــدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی
ژوندپاره ډېرضروراحرارت دی
مګرګوره دآسمان سپينې سپوږمۍ کښې
خاوند اينبی دجمال شعري کيفيت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمرژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کيف و اثرشته
په جهان کښې دي ضروردواړه څيزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپين او تور ديوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سليمان دی
ماليدلی په قدرت کښې دانسان دي
په رښتيا که ته څه کاروړځنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې هغه سپين اوتوردپوان دي

(۲)

څه چې غوښتی سليمان دسبا ښارنه

ته پې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقيس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا اميدکيږي دشپو ورځوله زيارنه

حقيقت

(۱)

کبان وايي ژوندپيدادی له دريابه

سمندروايي چې دی داورله تابه

لټوي پې دهوامرغان هواکښې

حقيقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وايي دګل رنګ دی دستايلو

نسيم وايي خوشبويي بويه دوړلو

فيصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه کړ نسيم شوردبلبلو

(۳)

ځينې وايي غوټۍ خاندي هوسيږي

زړه تنګی نه نجات مومي چې غوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینـــــــــــــــــــــــــــي نـــــــــــــــــــــوروايي لـــــــــــــه ډېـــــــــــــرې زړه تنګـــــــــــــــــــې نـــــــــــــه
زړه بــــــــــــــــې چــــــــــــوي اوګرېــــــــــــوان بــــــــــــې څيـــــــــــــرې کېـــــــــــرې

ثواب

دبـــــــــــــــــــــــــــــــداى ثـــــــــــــــــــــــــــــواب دورى مــــــــــــــــــــــــــــرول دى
دفقيرثـــــــــــــــــــــــــــــواب روژې خـــــــــــــــــــــــــــداى تـــــــــــــــــــــــه نيـــــــــــــــــــول دى
غـــــــــــــــــــازي وژنـــــــــــــــــــې بـــــــــــــــــــل ســـــــــــــــــرى ثـــــــــــــــــواب دپـــــــــــــــاره
دشـــــــــــــــــــهيدثواب خپـــــــــــــــل ځـــــــــــــــــــان پـــــــــــــــــــه بـــــــــــــــــل وژل دى

دشاعرشعار

پـــــــــــه سرکښـــــــــــــې فکـــــــــــــردوطن پـــــــــــه زړه کښـــــــــــــې مينـــــــــــه ديـــــــــــار
دزوراوظلـــــــــــــــــــــــم لـــــــــــــــــــــــوى دښـــــــــــــــــــــــمن دازادى طرفـــــــــــــــــــــــدار
پـــــــــــــــه حـــــــــــــــق ويلومـــــــــــــــاتوي بـــــــــــــــت اوطلســـــــــــــــم دډار
شـــــــــــــاعر دپـــــــــــــاره مناســـــــــــــب دى همدغســـــــــــــې شـــــــــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمى دورې ته وکيل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنى دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبياتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتى د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډېر زيات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اويې نومه يا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډيوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه ليکل يا ليک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پيغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاء او انشاء.

۱۶- لیکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه یې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشری پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هئیت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشری اتحاد شوروي ته تګ د دوستی ټولني په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د یوه هیئت په مشری مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د دوستی ټولني په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد-.سوچی- باکو-.دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه یې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وينا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library